

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Rege Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF,

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre	920 Lej.
Fél évre	420 Lej.
Hegyed évre	210 Lej.
Havonta	70 Lej.

Hirdetések díjszabás szerint.

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több.

A parlamentben

még folyik a szenvedélyes vita a közigazgatási reformjavaslat körül, de a kormány már megteszi az előkészületeket a törvény életbeléptetésére. Hozzánk is elérkezett az egyik igen fontos rendelkezés és a város vezetősége már ennek szellemében is cselekszik. Röviden a tény ennyi: a polgármester felhívja a város lakosságát, hogy önkéntes írásos jelentkezés útján érvényesítse jogait, hogy megcsinálhassák az új községi választói listát. Minden huszonöt éves román állampolgár választó. A tennivaló a következő: mindenkinek aki ebben a városban él és betöltötte huszonötödik életévét, tudja igazolni román állampolgárságát, ki kell töltenie a megfelelő ívet, nehogy kimaradjon a választói névjegyzékből.

Elérkezettünk végre már oda, hogy beleszólhassunk saját városunk dolgába is. Eddig mindig csak rólunk, de nélkülünk határoztak úgy a parlamentben, mint a városban és a községben. Soha nem kérdezték meg a véleményünket, soha nem voltak kíváncsiak a szavunkra. Elvették a városok autonómiáját, kineveztek tisztviselőket anélkül, hogy megkérdezték volna egy-egy város lakosságát, akarja-e az illető tisztviselőnek. A városvezetők súlyos adókat és terheket róttak ránk, de soha nem szólalhatott fel senki a város parlamentjében, hogy kifogásolja ezeket, mert hiszen nem is volt parlament, mindent csak kinevezés és magasból irányított adminisztráció útján intéztek el. Most a közigazgatási reform változtat ezen a helyzeten. Igaz, nem mindenben a mi óhajunk és vágyunk szerint készült ez a törvény, de eredménynek könyvelhetjük már el, hogy egyáltalán elkészült egy ilyen törvény. Ez módot nyújt arra, hogy egy-egy erdélyi város lakossága a szavazatával döntse el, hogy kik legyenek képviselői a város parlamentjében és ha tiszta választás lesz, úgy a népakarat a maga tiszta és meztelen igazságában meg is nyilvánulhat.

És most, magyarok, kisebbségek, mindenki jelentkezésként! Senki ne maradjon ki a névsorból. A magyar egység ellen követ el helyre nem hozható és jóvá nem tehető bünt, aki nem törődömségből, vagy bármely más okból nem véteti fel magát a községi választói jegyzékbe. A jövőnk, a fennmaradásunkról van szó. Ha fizetjük a horribilis adókat, úgy legyen jogunk megkérdézni is, mit csinálnak a pénzünkkel! Jogunk lesz már egyszer beszélni és nekünk eljárnunk is kell ezzel a jogunkkal.

Oriási kavarodás Beniczky volt magyar belügyminiszter körül. — Betiltották az „Az Ujságot”. — Kéjgyilkosság Bécsben. — Osszeírják a községi választókat. — Aradi fakereskedő kálváriája. — Egyesületbe tömörülnek a bicsérdisták. — Borzalmas tűzvész Galacban. — Iskolát neveznek el Arad prefektusáról. — Francia nagytőkések pénzelik a marokkói lázadókat. — Háromszázhuszezer lei titokzatos eltűnése.

Konfliktus Románia és Anglia között

Megszakadtak a háború alatt elpusztított román petroleumforrások káranak tárgyában az angol kormánnyal folytatott tárgyalások.

(Bucuresti, június 3.) Az Adeverul jelenté, hogy a szövetségesek rendelkezése a háború alatt elpusztított petroleumforrások tulajdonosainak kártalanítása ügyében megkezdett tárgyalások megszakadtak. Mrazek kereskedelemügyi államtitkár, aki tudvalevőleg néhány héttel ezelőtt külföldre utazott ebben az ügyben, értesítést kapott a kormánytól, hogy ne utazzék Londonba, hanem azonnal térjen vissza Bucurestibe. A tárgyalások megszakítására az adott okot, hogy az angol

kormány csak a magánosok tíz millió angol fontos kártérítési igényét hajlandó honorálni, de a román állam 20 millió fontos követelését nem teljesíti, illetve ezt az összeget beszámítja Románia háborús adósságainak törlesztésére. A kormány továbbra is fenntartja eddigi álláspontját, amelyet Bratianu Vintila londoni tartózkodása alatt leszögezett. A kormány azt vallja, hogy a petroleumforrások elpusztítása miatt járó kártérítési összeggel nem rekompenzálhatók a háborús adósságok. A kormány azonban hajlandó a kártérítés fizetési módjaitól tárgyalni.

Meg van a házszabályszigorítás

Averescu tábornok kéréssel fordult az ellenzék felé — a kormány megbuktatása érdekében.

(Bucuresti. A kamara ma délutáni ülésén a házszabálmódosításra vonatkozó javaslatot tárgyalták. Madgearu elesen támadja a javaslatot, mely lehetetlenné teszi az ellenzéki javaslatok előterjesztését. Utána Averescu tábornok akar beszélni, de az ellenzék állandó tiltakozása miatt csak nehezen jut szóhoz. Kijelenti, hogy az ellenzék támadása dacára is meggyőződéséhez híven demokráta marad. Hibáztatja az ellenzék parlament taktikáját, mely csak arra alkalmas, hogy a liberális kormány uralmát meghosszabbítsa. Hiszen most már nyilvánvaló, hogy a liberális kormány mindaddig nem távozik, amíg törvényalkotó programját meg nem valósítja. Az ellenzék obstrukciója nem ér célt, ezért

kéri őket, hogy szüntessék be azt, mert csak így lehet megrövidíteni a liberálisok uralmát. Jorga megállapítja, hogy a kormány már régen letért az alkotmányos útról és diktatórikus politikát folytat. Az ország szempontjából nem fontos, hogy a diktatura milyen törvényeket alkot, mert jöhet egy törvényes kormány, mely ezeket megváltoztatja.

Lupu dr. hosszasan támadja a javaslatot. Beszédét állandó botrányok zavarják. Megállapítja, hogy a házszabálmódosítás csak újabb eszköz a kormány kezében az ellenzékkel szemben. Indítványozza, hogy a javaslatot ne fogadják el. Ezután szavazásra bocsájtották a javaslatot, amelyet 204 szavazattal, 40 ellenében általánosságban elfogadtak.

Iskolaavatások Aradmegyében.

A közoktatási miniszter is részt vesz az ünnepségen. — Iskolát neveznek el Arad prefektusa nevére.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes eseményeknek lesz színhelye két hét múlva Aradmegyében. A most épülő új iskolákat adják át ünnepélyes külsőségek között a tanításnak és emelni fogja az ünnepségek fényét, hogy az iskolaavatók kilátásba helyezte eljövetelet Anghelescu közoktatásiügyi miniszter is. A radnai, tornóval, sebisi és halmágyi járásban negyvenöt új iskola épült tavaly augusztusa óta, ezeknek egyrésze már el is készült, sőt a tanítás folyik is bennük, a többivel két hét múlva készülnek csak el. Az iskolák egyrésze egy tanterem, de van két tanterem állami elemi iskola is igazgatói lakással egybekötve. Sok olyan község is kap iskolát, amelyben eddig nem volt iskola, a kormány intenzív iskola politikát tervez, erre vall az is, hogy amint befejeződtek a mostani építkezések, azonnal belekezdnek harminchat újabb állami elemi iskola építésébe. A csucsi elemi iskolát Georgescu János aradi prefektusról nevezik el, akinek óriási része van abban, hogy Aradmegyében olyan sok új iskolával gazdagodott. Cristea aradmegyei és aradi főtanfelügyelő most megírja az új iskolák történetét, ami díszes kiadásban, album alakban fog megjelenni az iskolaavatók napján. Ebben kimerítően és tömören vázolni fogja az iskolák keletkezésének idejét, történetét, az anyagi erők előteremtését, az állam és a községek áldozatkészségét. Az albumot Anghelescu miniszter látogatása alkalmával átnyújtják a miniszternek is. A román elemi iskolák építésén kívül tervbe vették több magyar és német elemi állami iskola építését is, de hogy ezekre mikor kerül a sor, még nincs megállapítva.

— Harangavató Borossebesen.

Vasárnap, június hetedikén délelőtt nagyszabású harangavatói ünnepséget rendez a sebisi (borossebesi) református egyházközség. A református hívek áldozatkészsége következtében az egyház új harangot öntetett és azt fogják átadni ünnepélyes körülmények között magasztos rendeltetésének. Az avatói ünnepélyre a presbiterium több lelkész és igen sok vendéget hívott meg, akiknek elszállásolásáról és ellátásáról ősi szokás szerint a presbiterek és a hívek gondoskodnak vendégzereitől hajlékuk felajánlásával.

Kilenc hónapos fogság bűncselekmény nélkül.

Aradi fakereskedő póre a törvényszéken. — Elszámolási differenciákból — letartóztatás.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes ségekben és fordulatokban bővelkedő törvényszéki tárgyalás volt ma az aradi törvényszéken. Kovalcsik Béla aradi fakereskedő állott a bíróság előtt csalással vádolva. A tárgyalás reggel kilenc órakor kezdődött, amikor szuronyos fegyőr hozta fel a sápadt, fogházi élettől megtört és megbetegedett aradi kereskedőt. Kovalcsik immár kilenc hónapja van vizsgálati fogságban és ezalatt az idő alatt vesebajt és tüdőcsucsúrutot kapott. A tanács elnöke Camarasescu, szavazóbirája Antonini volt, a vádat Gitta Agoston ügyész, a védelmet dr. Ispravnic Sever és dr. Sirbu György aradi ügyvédek látták el. A magánvád képviselője — a balázsfalvi Patria-bank nevében — dr. Cotoi Romul volt, míg az államkincstárt dr. Lepa Vaiér képviselte. A tárgyalás megnyitása után az enök felolvasta a vádiratot, amely szerint Kovalcsik Béla az elmúlt évben szerződést kötött a hadsereg tűzifaszállítására. Felvett 170 ezer lej előleget, azonban csak 40.000 lej értékű fát szállított le. Ezenkívül több helyről vett fel pénzt anélkül, hogy azért fát adott volna. Kovalcsik Béla elmondta, hogy ő a fát az erdőben adta el, szabályszerűen át is adta, s így öt felelősség nem terheli. Viseanu ezredes, aki az elmúlt évben az aradi 12-es huszárok parancsnoka volt, kötötte meg a szerződést Kovalcsikkal. Elismerte, hogy az erdőben vették át a fát, amelyet a hegyről a völgybe csuszattak, azonban ott sok fa eltűnt. Slabescu ezredes, Georgescu ezredes, Serbanescu György főhadnagy ugyanígy vallottak. Majd Tarcoveanu kapitányt hallgatták ki. A kapitány 50.000 lejt adott Kovalcsiknak, ellenben kijelentette, hogy nem kéri a vádlott megbüntetését, majd megfelelő módot talált arra, hogy hozzájusson a kölcsön adott pénzéhez. Kihallgatták még Alexandrescu Renét, az aradi gyermekkórház letartóztatott gondnokát is, aki terhelő vallomást tesz. A tanúkihallgatások után az ügyész a tárgyalás elhalasztását kéri a bizonyítás kiegészítése céljából. Ispravnic védő megállapítja, hogy a Kovalcsik ellen emelt vádak nagy része nem büntető hanem polgári bíróság elé tartozik, Kovalcsik nem követett el büntetendő cselekményt, ennek dacára kilenc hónapos fogságban van. Erre, valamint Kovalcsik megrongált egészségére való hivatkozással azonnali szabadlábra helyezését kéri. Gitta ügyész és Viseanu ezredes ellenzik a szabadlábrahelyezést, mire a bíróság hosszas tanácskozás után elhatározta, hogy a tárgyalás folytatását július 1-re halasztja, egyben azonban a szabadlábra helyezési kérelmet elutasította.

— Angel polgármester Budapesten. Dr. Angel István aradi polgármester ma magánügyei elintézése végett Budapestre utazott. A polgármester valószínűleg pénteken érkezik vissza Aradra.

Varjusereg lepte el Aradot.

Tömegesen vertek tanyát az aradi kertekben. — Megindult a harc a varjak kipusztítására.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi háztulajdonosok, de különösen azok, akiknek kertjük is van, pár hét óta kellemetlen vendégekkel kénytelenek megosztani kertjüket és nyugalmukat. Amire Aradon emberemlékezet óta nem volt példa, most váratlanul bekövetkezett: tömegesen lepték el Aradot a vándor varjak, befészkelik magukat a kertek fáira, a házak ereszeire, némely házban még a konyhába is bemerészkedtek a kis fiókák. A háztulajdonosok eleinte mulattak a nagy varjulátogatáson, de később, amikor mind több és több fekete madár vert fészket, látták, hogy a varjak formálisan veszedelmet hoztak magukkal. Tapasztalták, hogy olyan helyen, ahol sok varju van, az éneklő madarak mind eltűntek, de ezenkívül azt is tapasztalták, hogy a madarak elpusztítják a cseresznyét és a most érő gyümölcsfajtaikat. A varjak fülserető károgaikkal állandóan bosszantják az embert és megtörtént, hogy egy kirándulás alkalmával a várba vezető úton

egy kocsis lovai annyira megbekrosodtak a földön százával károgó madaraktól, hogy majdnem felborították a kocsit. A ház és kerttulajdonosokat most már valószínűleg aggodalomba ejtette a nagy varjujárás és néhány varjuvert ember már össze is állt tanácskozásra, hogy miképpen pusztítsák el a kártékony állatokat. A pusztítás meglehetősen nehéz, mert amint ismeretes, fegyverviselési tilalom van és így nem lehet flobertpuskákkal vadászni a madarakra, kénytelenek lesznek a fészkeket felkutatni és leverti, ami sokkal fáradságosabb és költségesebb. A vándormadarak hír szerint a közeli Sofronya környékéről jöhettek be Aradra, mert ott tanýáztak eddig nagyobb számban. Valószínű, hogy erdőirtás következtében váltak hajléktalannokká és így beröpültek a városba, nem nagy örméretű háztulajdonosoknak és lakóknak, akik ugyan szeretik a madarakat, de ilyen nagy tömegben még sem kérnek belőlök, különösen nem varjaktól.

Kalarábéhegyek és zöldborsó-szigetek között

Szemléltető séta a piacon. — Zöldfözelékek megsemmisítő rohama a közönség ellen.

(Saját tud.) Kalarábéhegyek, ujkrumplivölgyek, zöldborsószigetek és cseresznyeligetek között sétálok. Néhol enyhe kontraszként salátalövészárkok akadnak utamba, majd fiatal retek- és hagymabrigádok szegzik felém hegyes szuronyaikat. A levegőt a zöldfélék enyhe szaga permetezi frissre. Vasnyugalmu és acélidegzetű kofák ülnek a zöld halmok, hegyek, völgyek, szigetek és félszigetek között és a szabadon hagyott uccákon, tereken és bulvárokon asszony és leány-áradatok terlődtak. A langyos nap kis szatyorokra, piaci slafrokokra, félretaposott cipőkre, fehér és fekete bubis és polgári fejekre tűz és az enyhe májusi szél viszi tova megjegyzéseket, számokat és újabb számokat, sóhajokat, vágyakat, kalarábé és salátalevelek halk zizegését. Ez a piac.

Megállok egy kalarábé-Mont Everest előtt. Olyan szépen fekszenek egymáson a kis zöld fejcskék, mintha aludnának.

— Két darab 1 lej — szól egy hang a hegy mögül — mennyit akar fiatalul?

Fiataluraságom egyelőre nem akar semmit, de megjegyzi, hogy ez kissé drága. Erre a hang kijelenti, hogy akkor minek bámulom olyan nagyon, de azért ad ötöt is két lejért. Véletlenül nekibotlottam egy szomszédos kalarábé-Gaurizankárnak és csodálatosképpen a mögül is megszólalt egy láthatatlan hang:

— Ová um! é! láj. — Kétszer ismételte meg ezt a rejtélyes, kabalisztikus mondást, azután röviden csak ennyit mondott: „Kéns vejter!” Annyi volt a kalarábé a piacon, hogy az ember szinte bele-szedült a nézősükbe. Jobbról-balról, előlről és hátulról mindenütt kalarábé-rengetegek. És az emberek veszik és eszik.

Enyhe tüdőt adott egy kosár zöldborsó, amelynek literéért 14 lejt kért egy rezesarcu, kissé túlmo lett, erősen „népszimjelligű”

holgy De merevségéből engedett és szemem láttára mért 10-ért is egy fiatalasszonynak, aki kevés szakavatottsággal tartotta a kosarat a liter alá, mire a borsó fele egy cseresznyés kosárba hullt. Erre viszont fiatalasszony részéről gyors bocsánatkérés, cseresznyés asszony részéről még gyorsabb káromkodás következett. Azt hiszem, még most is válogatja a cseresznye közül a borsószemeket.

Nagynehezen sikerült kimene-külnöm a kalarábé-dzsungelből és megpihentem egy ujkrumpli tisztáson. Összetört tojások sárga leve halk csobogással csergedezett a tisztás felé és ringó járasu nők kecses lakcipői ringva taposták szét a furcsa sárga masszát.

— Nyole lej az ujkrumpli, nyole lej az ujkrumpli, nyole lej az ujkrumpli — ismételte háromszor egymásután hét és félperces időközökben egy nagybajuszu, kétkötényes „népies-tónusu” ur hamisítatlan tösgyökérrel. Minden harmadik kiáltás után nagyott köpött és elhallgatott. A krumplit vették és ették, sokan hat lejért is külön-ként, kevesebben öt lejért, senki sem négyért. Tizenhárom pere alatt még a következőket tudtam meg: zöldborsó (héjjában) kilónként 10 lej, egy darab karvastagságu tök 40, ugyancsak karvastagságu uborka 20, viszont kisujj-nagyságu zöldpaprika darabja 1 lej, ellenben a valamivel nagyobb 2—3 lej. Pardon, darabonként és nem kilónként. Fejes salátában a kínaiat óriási, keresleire ugyanez nem mondható. Arak szilárdak, két fej egy lej, alkuval esetleg 3 egy lej, félórás intenzivebb alkuval négy egy lej.

A gyümölcspiacon az uralkodó szín a piros. A cseresznye általában 10 lejért uralkodik kilónként, míg a számóca uralma a 16 lejtől a 24-ig terjed. Olosóság itt ismeretlen, kérdésekre egyhangu a válasz:

— Ha drágálja, ne egyen számóca!

A piaci kolorikus csendéletből nem hiányzik a rendőr, a piaci biztos, az enyhébb kimenetelű becsületsértés, a kisebbmértű lopás és a tikkasztó hőség. Különböző feltizenegykor már menekültem a csendéletből, de utközben összeütököttem még egy társzeker kalarábéval. Eppen akkor rakták le. Mélységes undor fogott el minden kalarábé iránt...

Délben kalarábét kaptam ebédre... (kár.)

Összeírják

az aradi községi választókat Önkéntes jelentkezés alapján készül a választói lista.

(Saját tudósítónktól.) Az új közigazgatási törvény a városok vezetését utasítja, hogy a választójoggal bíró polgárokat sürgősen írja össze. Aradváros vezetősége is megkapta a rendeletet és jelenleg nagy előkészületek folynak a választók összeírására. Az új törvény szerint választójog van minden 25 életévet betöltött, román állampolgár-férfinak. Aradon most indul meg az összeírás, még pedig a következő módon: A város kérdőíveket nyomtatott, amelyeket minden családfő megkap és kiállít. A kérdőíveket a város alkalmazottjai minden háztulajdonosnak kiközbeszítik s a háztulajdonos amnyi kérdőívet kap, ahány család a házban lakik. Az iven négy kérdőívet van. Az elsőbe a családfő neve és személyi adatai kerülnek, a másodikba a családfő háztartásában lakó és 1924-ben 25-ik életévet betöltött férficsaládtagok neve és személyi adatai kerülnek. Ugyan- is a tanács a mai lakásviszonyokkal is számolt, mivel manapság sok családdal együtt lakik az idősebb fiú, vagy unoka. A harmadik rovatban beírja a kiállító, hogy melyik községben és milyen szám alatt nyerte el a rom-már állampolgárságot. Állampolgárságot szűkség esetén igazolni kell. A negyedik rovatba kerülnek az esetleges észrevételek. A kérdőívet a családfő írja alá, ezenkívül a háztulajdonos a lakók ívét alájegyzi hitelesnésképen. A kérdőívet kézhezvétel után 15 napon belül kell újból leadni a háztulajdonos, vagy annak megbízottja kezéhez és a város az íveket alkalmazottjai útján összeszedeti. Így a közönségnek nem kell személyesen a városhoz menni, kivéve, ha valamilyen kérdészivalója van, ez esetben Stefanut Sabin városi főjegyző bármikor, bárkinek szívesen rendelkezésére áll.

A kérdőíveken azonban az át-bérlők nem vezethetők be. Ezeknek a háztulajdonos külön ívet kérhet, vagy pedig ha nem kért, az illető főbérlő díjmentesen átveheti az ívet Stefanut főjegyzőnél. Az íveket csupán a már elintéztett állampolgárságot nyert polgárok tölthetik ki, mert a törvény értelmében csak ezek rendelkeznek választó-joggal. Azok, akiknek állampolgársága felebezés alatt áll, vagy akiknek kérvényük a miniszteriumban van, egyelőre nem kerülnek a választói listába.

Aremelkedések Aradon.

A városi tanács jelentősen emelte a hus árát.

(Saját tudósítónktól.) Aradváros tanácsának a mai ülése ismét kellemetlen meglepetéssel szolgált az aradi fogyasztó közönségnek. Az utóbbi időben szinte félték az emberek a tanács maximáló üléseitől, mert minden ülés újabb és újabb emeléseket hozott. Természetesen a mai ülés is az emelések jegyében folyt le, ennek előtte azonban konstatálták, hogy Aradváros az új termésig teljesen el van látva liszttel és így semmiféle aggodalomra nincs ok. Az ülés ezután a maximálásokról foglalkozott. A marhahús árát az eddigi 28—30 lejről 34—36 lejre, a borjúhús árát 36—38 lejről 42—44 lejre, a disznóhús árát 39—41 lejről 40—42 lejre emelték fel. A zsir ára 60 lejről 64-re, a szalonna ára 50-ról 54-re, a hárj ára 56-ról 60-ra emelkedett. Ezzel arányban a vendéglői árakat is emelték, a borjú és marhahusból készült ételek árát 1 lejjel, a disznóhusból készült ételek árát 50 banival. Csupán a bárányhús árát szállították le 34—36 lejről 26—28 lejre. Megállapították, hogy a Kényér szeletet a vendéglőkben az eddigi két lej helyett 1.50 lesz. A rituális vendéglőkben a húskételek árához 50 százalékot szabad hozzátenni. A bérkocsisok újabb emelést kértek, azonban a tanács visszautasította kérélmüket.

SZÍNHÁZI MŰVESEK

* Az aradi színház heti műsora Szombaton: Öngysága két férje, bohózat. Premierbérlet 20. Vasárnap délután 3 órakor: Tisztelem a régi szeretőmet, operett-revü, félhelyárakkal; 6 órakor: Öngysága két férje, bohózat, fél helyárakkal; este 9 órakor: nagyszabású kabaré.

* Az aradi színházi iroda hírel. Az aradi színház szünete péntekig tart. Az Öngysága két férje című bohózatot szombatra tűzte ki az igazgatóság. Az Öngysága két férje a francia szinpad irodalom egyik legkitünőbb alkotása, különösen jó szerepe van benne Fekete Mihály szinzigazgatónak, aki ismét egy briliáns alakítást mutat be. Partnerei Mészáros Maya, Sárközy Blanka, Harmath Jolán és Mészáros Béla lesznek. Vasárnap három előadást tart a színház. Elsőnek a szezon slágere, a Tisztelem a régi szeretőmet operett-revü megy: Lengyel Irénnel, Auer Katóval, Zilahy Irénnel, Miso-gával, Szücs Lacival, Kassavval és Szabadkayval. Hat órakor megismétlik az Öngysága két férje című bohózatot, kedvezményes helyárakkal. Kilenc órakor nagyszabású kabarét tart a színház: összes tagok részvételével. Az est különös szenzációja, hogy minden néző kedvelt színésznek egy fényképét kapja emlékül, a melyet a szinpadon irnak alá a művészek. A nézőtér és a szinpad között ezért két közlekedő hid épül. A kabaré keretében egy egyfelvonásos vígjátékot is játszanak. Molnár Ferenc Ibolya című darabját.

Háromszázhuszezer lej tűnt el Aradon.

Az autóban felejtett csomag titokzatos históriája.

(Saját tudósítónktól.) Ma délután Mesznicsek és Krepl aradi sertésexportőrök bejelentették az aradi rendőrségen, hogy a temesvári 153. számú bérautóban felejtettek egy csomagot. Az exportőrök a magyar-román határ közelében jártak automobilon egy faluban sertéseket vásárolni és lefoglalás céljából egy csomagban 400.000 lejt vitték el magukkal, amiből azonban csak 60.000 lejt adták ki. Visszafelé jövet a megmaradt 320.000 lejt tartalma-

zó csomagot az autó kocsijába helyezték el. Aradra érkezve megfeledkeztek azonban az értékes csomagról és ott hagyták az automobilon. Csak jóval később jutott eszükbe, hogy a harmadmillió lejt tartalmazó csomag hiányzik. Nyomban telefonáltak Timisoarára a 153. számú autó után, azonban — állítólag — az autóból nem került elő a csomag. Erre jelelést tettek a rendőrségen. Az aradi rendőrség a curfici rendőrséggel vállvetve nyomoz a titokzatos módon eltűnt csomag után.

Beniczky miatt betiltották az Az Ujságot

Hivatalos kormánykommuniké a volt magyar belügyminiszter letartóztatásáról és a lapbetiltásról. — A magyar fővárosban nagy az ellenhatás Beniczky Ödönnel szemben.

(Budapest, június 3.) A Beniczky-ügy sokkal nagyobb politikai hullámokat vet, mint azt bárki is gondolta volna. A volt magyar belügyminisztert — mint ismeretes — letartóztatták és a legitimista Az Ujságot, egyik legnépszerűbb magyar lapot pedig betiltották. A betiltás, széles körökben óriási feltűnést keltett és különböző kommentárokat adott okot. Általában megállapítható, hogy a közvélemény súlyosan elítéli Beniczky Ödönt, mert nyilatkozatával tekintet nélkül arra, hogy az abban foglaltak igazak-e vagy sem, megsértette a kormányzói tekintélyt és háttatamadni igyekezett a konszolidációt is. Az egységspárti sajtó teljes erejével Beniczky ellen foglal állást és harsnáló tónusban írnak a legitimista lapok is, csupán pár baloldali organum veszi védelmébe a volt belügyminisztert és igyekszik az ügyből politikai tőkét kovácsolni. A szenzációs ügy újabb fázisáról a következőket jelent a budapesti tudósítónk.

A kormány hivatalos közleménye

A Magyar Távirati Iroda ma hivatalos helyről a következőket közli: „Az Az Ujság május 31-iki számában „Beniczky Ödön vallomása a Somogyi-gyilkosságról” cím alatt megjelent közlemény miatt, amelynek nyilvánvaló tendenciája, vakmerően rágalmozó tartalma általában nagy felháborodást keltett, az illetékes kormányhatóságok a megtorláshoz szükséges törvényes intézkedéseket azonnal foganatosították. Beniczky Ödön ellen hamis vád vétsége, kormányzósértés vétsége és hivatali titoktartás vétsége miatt, az Az Ujság című lap ellen pedig a tiltott közlés vétsége miatt az eljárás megindult.” Ma nyilatkozott dr. Strache Gusztáv kir. főügyész, aki kijelentette, hogy két büncselekmény állapítható meg. Az egyik a tiltott közlés vétsége, mert a hatóság előtt folyamatban lévő bűnygyben nyomozati vallomást közölt a lap teljes terjedelmében, ez pedig büntetendő cselekmény, a másik deliktum kormányzósértés vétsége. A vallomás súlyos sértéseket tartalmaz az államfő ellen és ezt meg-

kell torolni. A bűnvádi eljárás haladéktalanul megindul mind a két ügyben. Beniczky Ödön letartóztatása nem áll összefüggésben a Somogyi-Bacsó-gyilkosság ügyében tett vallomással. Tehát minden ilyen híresztelés tendenciózus. A volt belügyminisztert Sréter István volt hadügyminiszter elleni rágalmozási bűnpörében jogerősen már régebben elítélték két hónapi fogházra, amit a tábla egy hónapra, a kuria pedig két hétre szállított le. Ezenkívül le kell ülnie egy párbajügyből kifolyólag kétnapos államfogház büntetést is. A büntetés leülése már régebbi idő óta esedékes és eddig azért nem szállíthaták be a fogházba, mert külföldön tartózkodott. A két esemény összejárása merő véletlen.

Hogyan kezeli a sajtó az ügyet?

Budapest és egész Magyarország hangulatát legélénkebben a sajtó tükrözi vissza. Minden lap kivétel nélkül a Beniczky-ügyről cikkezik és a Világot és a Népszavát kivéve, valamennyi lap elítéli ezt a politikai bombavetést. A legitimista lapok sem kivételek. A Zichy János grófhoz közelálló Nemzeti Ujság élesen elítéli Beniczky szereplését, akinek vakmerő hangja ostromcsapás a forradalmaktól felsebzett ország allig behégedt testén. Magáról a gyilkosságról semmi újat nem mondott, de gyanúsításai és sértegetései az államhatalom első reprezentánsát férfiu becsületében és önértében is sértik. És az a sár, amit ráfreccsentett a kormányzó palástjára, odahullanak a békés törekvésekre hivatkozó, megerősödésért epedő és Genfben a jövőért viaskodó nemzetre is. Ez a politika nem szolgálja a konszolidációt és ugyanugy elítélendő mint a dinamitbombok politikája. A legitimizmus megvetéssel fordul el az ilyen eszközöktől. A „Magyarország” is megállapítja, hogy Beniczky súlyosan hibázott. Egyben hibáztatja a kormányt is hogy a szocialisták nyoszörgésének engedve, akik csak hivatali kötelességből vagy unalomból, komoly szándék nélkül firtatták a Somogyi-ügyet, most Beniczkyt megszólaltatta, hogy elfakult botrányrongyokat

kiszinezve a nyilvánosság elé teregesse. A Szózat, a szabadkiszérválasztók lapja szerint Beniczky lépése az államfő ellen forradalmi lépés, amire a válasz is csak olyan erélyes, súlyos lehet, aminő minden forradalmi megmozdulás ellen egyedül hatásos módszer. A Pesti Hírlapban Rákosi Jenő a Somogyi-ügy bírói elintézését sürgeti, ne hogy a politika az igazság kezéből kiragadjon a mérleget. A Budapesti Hírlap azt írja, hogy Beniczkynek több ízben módjában állott perdöntően belenyulni az ügybe. Ha belügyminiszter korábban annyira szerette volna az igazságot, mint most látszik szeretni, módjában lett volna a nyomozást minden akadályon keresztül dűlőre vinni.

Miért tiltották be az Az Ujságot?

Az Az Ujságot ma bizonytalan időre betiltották. Az erről szóló rendelet hangsúlyozza, hogy a lap a Somogyi-Bacsó-ügyben még folyamatban levő bűnygyben tett vallomást közölt teljes terjedelmében, amivel büntetendő cselekményt követett el. A lap arról tett tanúságot, hogy a szerkesztőség a közlésre alkalmas cikkek elfogadásánál nem járt el a kellő körültekintéssel és lapjában olyan tendenciák nyernek érvényesülést, amik a büntető törvénykönyv rendelkezéseibe súlyosan beleütköznek, másrészt az állam érdekeivel nem egyeztethetők össze. Ennek következtében — mondja a belügyminiszter — nem látok garanciát a jövőben és az ügy későbbi folyamán, hogy a lap az ország belső rendjét, közbiztonságának érdekeit kellőképpen szem előtt tartja és azokkal ellentétbe nem kerül. Ezért a gondozásunkra bízott közérdek, valamint az állam belpolitikai érdekeinek védelmében be kellett tiltani az Az Ujságot.

Zsebmetszők a vonaton

Fosztogatják a temesvár-buziási fürdővonatokat.

(Saját tudósítónktól.) A temesvár-buziási vonatokon az utóbbi időben rendkívül elszaporodtak a zsebtolvajok. A fürdőre utazó közönségnél jobb zsákmányra vélnék szert tenni és ezért valóság-gal ellepték ezeket a vonatokat a veszedelmes zsebmetszők. A legutóbbi napok egyikén is valóság-gal végigfosztották a délutáni vonatot utasait. Nemcsak zsebeket metszettek fel ezuttal, hanem igen sok értékes tartalommal tele bőröndöt is elemeztek. Az egyik utast mintegy 20 ezer lejjel károsították meg. Bartha József nyugalmazott lippal csendőrmester a beteg fia számára vitt ezer lejt, amely szintén a zsebtolvajok zsákmánya lett és a pénzzel együtt ellopták tőle arcképes vasuti igazolványát is. A hatóságoknak végre tenniük kell valamit ennek a vasuti vonalnak a fokozottabb ellenőrzése céljából, mert különben a tolvajok garázdálkodása nem hogy megszűnne, hanem bizonyosan még fokozódni fog.

Emberek, adjatok...!

Kétnapos gyűjtőakció Aradon a tüdővész leküzdésére.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi tüdőgondozó egyesület, ez a nagymultu emberbaráti intézmény idén is felállítja sátrait, előveszi gyűjtőperselyeit, hogy a nemes szíveket áldozatkészségre bírja, hogy figyelmeztesse az embereket, az egészségeseket a huszadik század kegyetlen kaszására: a tuberkulózisra. Két napon át, szombaton és vasárnap folyik majd a gyűjtés és a rendezőbizottság száz hölgyet, asszonyokat és lányokat kért fel a nemes és fárasztó tisztség elvállalására. Ma különben az aradi prefektúrán Georgescu János prefektus elnöklete alatt értekezlet volt, amelyen megjelentek: Vásárhelyi Janka, dr. Botis Tivadarné, Balázs Magda, dr. Robu János főpolgármester, dr. Cucu Vazul városi főorvos, Popescu munkaügyi felügyelő és Mitulescu őrnagy, ténnyaranesnok. Az értekezlet elhatározta, hogy négy sátrat állít fel: a Neuman-palota előtt, a Dácia-kávéház előtt, a Hermann-palota és a Kell és Krausz-cég előtt. A sátrakban az aradi előkelő társadalom vezető nőtagjai ülnek majd, perselyekkel pedig fiatal asszonyok és lányok járnak végig a korzón. Az értekezlet megbeszélte még a kétnapos gyűjtés technikai részét, majd a prefektus zárószavai után végetért.

Sárgák a fehérek ellen

Sanghaiban újabb lázadás tört ki az európaiak ellen. — Rálóttek az angol matrózokra. — Háromszáz kínait letartóztattak.

(London, június 3.) Sanghaiban ismét súlyos lázadások törtek ki az európaiak ellen. Az amerikai önkéntes csapatokra revolverrel rálóttek, mire azok gépfegyvertűzzel válaszoltak. Az amerikai katonák majd behatoltak az egyik színházba, ahonnan a revolverlövések történtek és háromszáz kínait letartóztattak és magukkal vittek. A kínai kormány jegyzéket intézett az angol kormányhoz a letartóztatások miatt és tiltakozott az amerikai—olasz katonaság harcban szállása ellen. A helyzet annyira kritikus, hogy súlyosabb bonyodalmaktól tartanak.

SPORT

O Országos vívóbajnokság. A Clujon június hó 7. és 8-án rendezendő országos vívó-bajnokság bevezetési határideje június 5-ig kitoldott. Nevezések Chifor János rendőrigazgató Cluj címre küldendők. Versenyek kezdete június 7. reggeli 8 óra. Versenyek helye nem Patak-u. 7., hanem a vármegyeháza diszterme.

— NYARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ előfizetőinknek, valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhova utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak naponkénti pontos feladásáról gondoskodik.

Angol-francia konzorcium pénzeli a rifkabilokat

A marokkói hadjárat szenzációs háttere. — Amikor francia nagytőkésék hazájuk ellenségét támogatják.

(Saját tudósítónktól.) A rifkabilok élén már két év óta vezet elkésredett hadjáratot Abd el Krim a spanyolok ellen. Röviddel ezelőtt a franciáknak is hadat üzent, mivel a francia csapatok hátbatámadták őt. Abd el Krim hadserege teljesen modernül van felszerelve és a rifkabilok repülőgépekről bombázzák a marokkói francia csapatokat. Európa már hónapok óta töpreng, ki szállítja a rifkabiloknak a repülőgépeket, ki gondoskodik, hogy Abd el Krim 30.000 katonát tartson fegyver alatt? Kitél kap Abd el Krim pénzt bonyolult diplomáciai manőverekre és jól működő sajtó-akciójára. Jól informált bécsi diplomáciai helyen erről a következő szenzációs felvilágosításokat adták:

— A repülőgépek és a pilóták Angliából származnak. A rifkabilok két buvárhajót is vettek Angliában. A buvárhajók elszállításakor hivatalosan úgy tüntették fel, hogy a tengeralttjárókat Jugoszlávia kormánya vásárolta, holott a belgrádi kormánynak nemcsak semmi köze, de tudomása sem volt a dolgról. A hadviselés költségeit egy Tangerben székelő angol-francia szindikátus folyósítja. Abd el Krim már több mint egy millió font sterlinget kapott ettől a szindikátustól. Ennek ellenében Abd el Krim szerződést kötött az angol-francia szindikátussal, amely szerint átengedi ennek a rif-vidék gazdag rézbányáinak kiaknázását. Azonkívül a szindikátusnak monopóliumot biztosított vasutak építésére és a megalapítandó Rif-közvéltársaság jegybankjára. A bankjegyek nyomása már az elmúlt évben megkezdődött. A szindikátus francia tagjainak a szerződés megkötésekor sejtelmük sem volt, hogy Abd el Krim a francia csapatokat is meg fogja támadni és így Franciaország ellenségét szerelték fel tudtukon kívül. Mindazonáltal a szindikátus még ma is támogatja a rifkabilokat és így előállott az a helyzet, hogy francia nagytőkésék Franciaország ellenségének hadjáratát finanszírozzák. A párisi sajtó óvatosan hallgat erről, mivel a szindikátusban igen befolyásos és nagyhatalmu párisi kapitalisták is érdekelve vannak.

A magyar kormány visszautasítja Beniczky vádjait.

Óriási vihar a magyar nemzetgyűlésen a Somogyi-Bacsó-ügy körül. — A kormánytámogató pártok lelkes ünneplésben részesítették Horthy kormányzót.

(Budapest, június 3.) A Beniczky-ügy magasra felcsapó hullámai régóta nem látott heves viharokat idéztek elő a magyar nemzetgyűlés házában is. A nemzetgyűlés mai ülésén ugyanis Sztivovszky Béla házelnök bejelentette, hogy Szabó József, Peidl Gyula és Hegymegi-Kiss Pál napirend előtti felszólalásra kértek engedélyt. Az engedélyt azonban megtagadta és az ügy eldöntését az illetők kívánására a nemzetgyűlés elé terjeszti. Az egységspárti ellenzi az engedély megadását, míg az ellenzék mellette foglal állást. Óriási vihar keletkezett és a szociálisták közbeiktották:

— Gyilkosokról nem lehet a nemzetgyűlésen beszélni?

Erődi-Harrasch Tihamér erre felugrott a helyéről és ökiét rázva a szociálisták felé kiáltotta: — Gyilkosságból nem lehet politikát csinálni!

• A miniszterelnök-helyettes beszéde.

A szenvedélyek nagy viharzása közben emelkedett szólásra Vass József miniszterelnök-helyettes. Kijelentette, hogy annak az ügynek a kapcsán akar felszólalni, amely néhány nap óta a magyar társadalmat és a politikai közvéleményt a legnagyobb izgalomban tartja. A helyettes miniszterelnök szavai alatt állandóan nagy a zaj az ellenzék oldalán, mire Erődi-Harrasch odakiáltja: — Beniczkyt védelmezzék! Hallatlan!

A szociálisták visszakiáltanak: — Az ország becsülete kívánja, hogy beszéljünk!

Vass a zaj lecsillapultával folytatja beszédét:

— Egészen nyugodtan és szenvetelenül mentesen kívánok

beszélni, miután két olyan momentumról van szó, amelyek mindegyike politikamentes. Az egyik a vallomásra vonatkozik és ez bírói kezekben fekvő ügy, amelybe politikát keverni nem lehet.

A hatodik, de különösen a szociálisták ismét zajongani kezdenek. Peyer közbeiktalt:

— Az egyik gyilkos a honvédelmi miniszteriumban ül!

Bessenyei Zénó (A szociálisták felé): — Miért nem engedjük az ügyet tisztázni?

Bessenyei szavait ismét a közbeszólások egész özöne követi, amelyek nagyrészt a miniszterelnök-helyettesnek szólnak.

A magyar kormány visszautasítja Beniczky vádjait.

Óriási vihar a magyar nemzetgyűlésen a Somogyi-Bacsó-ügy körül. — A kormánytámogató pártok lelkes ünneplésben részesítették Horthy kormányzót.

(Budapest, június 3.) A Beniczky-ügy magasra felcsapó hullámai régóta nem látott heves viharokat idéztek elő a magyar nemzetgyűlés házában is. A nemzetgyűlés mai ülésén ugyanis Sztivovszky Béla házelnök bejelentette, hogy Szabó József, Peidl Gyula és Hegymegi-Kiss Pál napirend előtti felszólalásra kértek engedélyt. Az engedélyt azonban megtagadta és az ügy eldöntését az illetők kívánására a nemzetgyűlés elé terjeszti. Az egységspárti ellenzi az engedély megadását, míg az ellenzék mellette foglal állást. Óriási vihar keletkezett és a szociálisták közbeiktották:

— Gyilkosokról nem lehet a nemzetgyűlésen beszélni?

Erődi-Harrasch Tihamér erre felugrott a helyéről és ökiét rázva a szociálisták felé kiáltotta: — Gyilkosságból nem lehet politikát csinálni!

• A miniszterelnök-helyettes beszéde.

A szenvedélyek nagy viharzása közben emelkedett szólásra Vass József miniszterelnök-helyettes. Kijelentette, hogy annak az ügynek a kapcsán akar felszólalni, amely néhány nap óta a magyar társadalmat és a politikai közvéleményt a legnagyobb izgalomban tartja. A helyettes miniszterelnök szavai alatt állandóan nagy a zaj az ellenzék oldalán, mire Erődi-Harrasch odakiáltja: — Beniczkyt védelmezzék! Hallatlan!

A szociálisták visszakiáltanak: — Az ország becsülete kívánja, hogy beszéljünk!

Vass a zaj lecsillapultával folytatja beszédét:

— Egészen nyugodtan és szenvetelenül mentesen kívánok beszélni, miután két olyan momentumról van szó, amelyek mindegyike politikamentes. Az egyik a vallomásra vonatkozik és ez bírói kezekben fekvő ügy, amelybe politikát keverni nem lehet.

A hatodik, de különösen a szociálisták ismét zajongani kezdenek. Peyer közbeiktalt:

— Az egyik gyilkos a honvédelmi miniszteriumban ül!

Bessenyei Zénó (A szociálisták felé): — Miért nem engedjük az ügyet tisztázni?

Bessenyei szavait ismét a közbeszólások egész özöne követi, amelyek nagyrészt a miniszterelnök-helyettesnek szólnak.

ciáldemokrata közbeiktalt: — Védi a gyilkosokat!

Óriási lárna keletkezik az egységspárt és a kereszténygazdasági párt oldalán. Közbeiktaltok hangzanak el: — Ragalmazzók! Gyalázat!

Vass József: — Felkérem Klárik képviselő urat, hogy a folyosón, az immunitás védelme nélkül ismételve meg állítását, hogy a bíróságnál eljárassak ellene. (Zajos taps az egységes és a kormánytámogató pártok részéről.) A Somogyi-Bacsó ügyben a közvélemény azt hitte, hogy a már másfél esztendő óta szakadatlanul emlegetett vallomások tisztázni fogják az ügyet. Ebben a tudatban mentették fel Beniczkyt a hivatali titoktartás kötelezettsége alól. A vallomás azonban egészen szokatlan formában történt meg. A legépeltszöveget sokszorosították és nyilvánosságra bocsátották. Hivatkozom arra, hogy a bíróság esetleg zárt tárgyalást rendelhetett volna el és akkor nem szabad nyilvánosságra kerülni olyan vallomásnak, amely nem arra való. Az eljárás annakidején perrendszerű bizonyítékok híján nem volt befejezhető. A kormánynak semmiféle titkolni valója nincsen. A büntígy aktaít a nemzetgyűlés tagjainak is rendelkezésükre bocsátották.

Vádolnak a szociálisták.

A szociálisták közbeiktálnak: A gyilkosok szabadonjárnak a tanukat letartóztatták!

Propper Sándor: Mit csináltak Siófokon?

Hegedüs Gyula egységspárti: Mit csináltak a parlament pincéjében, kötéltrevaló gazemberek?

Hajós Káimán: Beszéljenek a Batthyány-palotáról!

Vass József: Nem akarok kiterjeszkedni a Beniczky-féle vallomásra, sőt mondhatnám röpiratra. (Zaj a baloldalon.) Nem akarok kiterjeszkedni a vallomásban foglalt állítólagos bizonyítékokra sem, mert meg kell várni előbb a bírói döntést. Tessék megnevezni a gyilkosokat és az igazságszolgáltatás rájuk sujt.

Peyer Károly: Soltesz István, a honvédelmi miniszteriumba beosztott egyén, gyilkos!

Gróf Csáky Károly honvédelmi miniszter: Bizonyítani tessék! Ne ragalmazzon! Óriási zaj az egész Házban.)

Vass József: Ha a képviselő ur biztos a gyilkos személyében, akkor kötelessége bizonyítékaival a bírósághoz menni. De maguk a mendemondákra és a Népszavára hivatkoznak! Ha bizonyítékaik vannak, tessék velünk közölni. (Nagy zaj a szociálistáknál.) Ha nem merik a bírósághoz vinni, akkor ülünk össze: az urak, a honvédelmi miniszter és én. Tessék nekünk elmondani a bizonyítékokat.

Ünneplik Horthy kormányzót.

Vass ezután arról beszélt, hogy a pártszenvedélyek az egyéni gyűlölködések fölött álló magyar államfő személyét is bele akarták vonni a vitába. A kormányzó személyének említésekor az egységspárt, a nemzeti gazdasági párt és a fajvédők egy emberként állottak fel és percekig tartó viharos lelkesedéssel éljenezték a kormányzót.

Vass József: Nemcsak a szociálistáknak van stratnivalójuk, hanem a nemzet minden rétegének. I.e. gyilkolták Vermest, a keresztény-szociálisták lapszerkesztőjét is.

Ezután áttért a kormányzót ért sérelemre és szavait állandó zajongás kíséri. Vass József:

— A történelem fogja megállapítani Horthy szerepét ezekben a rendkívüli időkben. Az ő személye volt az egyetlen biztosíték az ország elalétságában, hogy nagyobb kilengések nem történtek és a konszolidáció útjára térhettünk. A legerélyesebben tiltakozom, hogy valaki merészelje a tulajdonképpen védetlen államfőt ilyen vádakkal illetni. Tiltakozom a politikai élet megmérgezése ellen. A kormányzó tiszta és becsületes magyar egyéniség s ez önmagában is elég biztosíték arra, hogy alias cselekedetek elkövetésére vagy elkövetetésére képtelen. Meggyőződésem, hogy a magyar államfőt, a kormányzót valamilyen hódoló tiszteletben tartjuk és nem engedjük meg, hogy fenkölt személyét bárki is megbánthassa vagy megsérthesse.

Vass József beszédét óriási tapsal fogadták és az elnök által elrendelt szünetben a folyosón lelkes ünneplésben részesítették a jobboldali pártok.

HIREK

Huszonöt éves találkozó.

Huszonöt éves találkozó volt a minap. A tizenhét esztendő fiatalokból kiszürkült negyvenkét évesek ültek össze az iskolapadok helyett a fehér asztalnál. Meséltek erről, meséltek arról. Közben minduntalan bővült egy újonnan érkezővel a maroknyi asztaltársaság. Szürkehajú, nagybajuszú ember toppant közéjük, akit utoljára gyerekarccal, csillogó szemekkel, szájában az első cigarettel láttak. Találgatták, ki lehet. Az még szinte indignálódva mondta: Ejnye fiúk, hát nem ismertek?! Majd odabökött az egyikhez: Neked pajtas meg különösen kellene vélni rám, hiszen egymás mellett ültünk a padban és emlékszel: mindig tőlem — puskáztad a dolgozataidat. Olyan természetes naivitással, olyan magától értetődő sértődéssel mondta ezt, mintha nem is huszonöt esztendő választaná el az örök-ké maradandó kedves emléktől őt, hanem mintha tegnapi kelene a régi osztálytársnak visszaemlékeznie. A csendesen söröző jubilánsok közé később én is beültem. Szürkülő és kopaszodó fejek közül feketélett ki borzas enyém. Harminc esztendő fiatalom. Később megint jött egy új jubiláns. Sorban kezelt fogott mindannyiunkkal. Láthatólag kutatott az emlékei között. Végül mégis megszólalt: Hanem terád „öregem”, sehogyan sem emlékszem. Szíven ütött a szava. Hát tényleg negyvenkét esztendőt vonszolnék én már, — ha mindjárt látszat szerint is, — hogy beiliek a huszonöt évre találkozó közé? Ott hon a tükröbe néztem. Megvigasztalódtam. A tükröm csak husz

A kitiltott Argetoianu megjelent a kamara ülésén

(Bucuresti, június 3.) A kamara mai ülésén megjelent Argetoianu volt belügyminiszter, akit tudvalevőleg 30 napra kitiltottak a Ház üléseiről. Argetoianu ezzel cáfolni akarja azokat a híreket, hogy az egész ellenzéket a parlamentből való kivonulásra akarná rábírn.

Bicsérdista egyesület alakul Aradon.

Rövid idő alatt ezer ember lett bicsérdista Aradon. — „Krumpli az ebéd, tök a vacsora.” — A hus és a zsiradék megvonása káros az emberi szervezetre.

(Saját tudósítónktól.) Bicsérdi Déla fogarasi népproféta a „Hálólégyőzése” című zavaros értelmű könyvvalaki nyomtatvány szerzőjének tanaja — mint azt már jelezük — régebben elérkeztek Aradra. A „bicsérdizmus” néhány hónap előtt befutott Aradra és ugyancsak márról-holnapra karriert csinált. Aradon ma már sok ember bicsérdista. Nem annyira gazdasági szempontból, hanem mert divat lett — bicsérdista lenni. — Vannak nagyon sokan olyanok, akik tettetett undorral néznek a pulykapecsényőre és képesek megesküdni az ég, a föld és az alvilág összes szentjeire, hogy nincs a számukra pompásabb ebéd, mint integrál kenyér — retékkel.

Bicsérdi furcsa tanításai rövid idő alatt ezerhez közeljárt „hívótábor” akviráltak minden különösebb propaganda nélkül. Aradon a bicsérdizmussal ma már, mint komoly tényezővel kell számolni, mántán a hóbot követőinek táborra már olyan nagy, hogy egyesületbe is akarnak a közeli napokban tömörülni. Bicsérdi hívei előfőtte szegény emberekből kerültek ki, akik a megélhetés problémáját akarták a próféta fogyatékos utasításai nyomán megkönynyíteni. Később azonban, más esetekben nem tapasztalt rapid-módon növekedett a tábor, tisztviselők, kereskedők, intellektuális

— Károly trónörökös Resicán. Magas vendége lesz három napon keresztül Resicának. Károly trónörökös érkezik oda 5-én délután autóval, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesül. Weith Béla udvari tanácsos és Origidan vezérigazgató már Resicára érkeztek, hogy a fogadtatást előkészítsék. 6-án futballmérkőzés lesz, amelyen a trónörökös is megjelenik. A mérkőzésen Resica és Timisoara válogatottjai veszik fel egymással a küzdelmet. A trónörökösnek az igazgatósági villában rendezték be külön lakosztályt. Resicáról 7-én délután autóval utazik el ismét a trón várományosa.

— Arad város népesedési statisztikája. Az aradi városi főorvosi hivatal ma készítette el a város születési, halálozási és házassági statisztikáját. Eszerint május hónapban 82 születéssel szemben 90 haláleset volt. Házasságkötés ebben a hónapban meglehetősen nagy számban történt, mivel az anyakönyvvezetői hivatal 168 párt adott össze. A főorvosi hivatal feljegyzése szerint áprilisban 9, májusban 28 malária megbetegedés történt.

— Öngyilkos szemlái asszony. A szemlái csendőrség ma jelentést tett az aradi ügyészségnek, hogy Vent Katalin 76 éves községbeli asszony lakásán felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

csatlakoztak hozzájuk és ma már — last not least — a gazdagabb elemekkel is kibővültek.

Megszokottá váló újság már, ha szinte naponta bejelenti egy-egy ismerős: bicsérdista lettem. A legtöbbje nem is tudja, hogy a bicsérdizmus egy mániákus, féltelleges ember tömegszuggerenciája. Semmi más. Pszichológusok, tanárok, orvostudósok szólaltak már fel Bicsérdi mester tömegörjítése ellen. Bebizonyították, hogy Bicsérdi zagyuva meséi nem a hosszú élet titkát tartalmazzák, de a hushoz szokott emberi szervezetől a bicsérdizmus tanítása alapján a hus, zsiradék és mindennemű fött étel erőszakos uton, vagy rövid átmenet után való megvonása nemcsak, hogy káros az emberi szervezetre, de gyengébb fizikumú embereknél az elerőtlenedéshez, a pusztuláshoz vezet.

De en nem számít. Ennek dacára Bicsérdista-egyesület alakul Aradon. s holnap talán már sápadt embereket láthatunk az utcákon vánszorogni, akik Bicsérdi tanításához híven negyvennyolc, meg hetvenkét órát koplatnak hetenként egyhuzamban, hogy tisztuljon a gyomor. (És az agy?) A vendéglőkben pedig fokhagymát fognak rendelni vacsorára ribizli garnitúrral, ha már ilyen a legújabb divat.

Pető György.

— Elutasították a bucuresti kommunisták perújítási folyamodványát. Bucurestiből jelentük: A kommunista per mai tárgyalásán Negrea védő közölte, hogy a semmitőszék június negyedikén összülésen foglalkozik a vádlottak folyamodványával, amelyben kétségbe vonják az ostromállapot alkotmányos jellegét és a hadbírósságot, hogy függeszék fel a tárgyalásokat. Holineanu királyi ügyész felszólalása után a bíróság elutasította a védő kérelmét és elrendelte a tanúinallgatások folytatását.

— Negyedszázados jubileum. Szép ünnepség színhelvé volt a resicai vasművek igazgatósági épülete. Weith Béla udvari tanácsos most ünnepelte negyedszázados jubileumát és ebből az alkalomból a vasművek tisztviselői díszes plakettet nyújtottak át neki. A társulat nevében Origidan vezérigazgató, a tisztviselők nevében Corai Armin főfelügyelő köszöntötte a jubilánst, aki meghatóttan válaszolt az ünneplőknek és 300.000 lejt adományozott a vasművek szegénysorsu aktisztjeinek és munkásainak felségélyezésére.

Könyvtárakat jó árban vesz Kerpel. — Szünetel a vizsgálgatás. Ertesítjük a t. aradi közönséget, hogy fojó hó 4, 5. és 9-én este 9 órától reggel 6 óráig a vizsgálgatás a csómosások miatt az egész város területén szünetelni fog.

— Steiner István temetése. Ma délután helyezték örök nyugalomra a néhány nappal ezelőtt Budapesten elhunyt Steiner István földbirtokost az aradi felsőtemetőben levő családi sírboltban. A négylovas gyászhintó előtt koszoruskocsi haladt, amely tele volt koszorukal és virágcsokrokkal. A koporsót is a virágok latalmas tömege borította el. A korán elhunyt földbirtokost a család tagjai kísérték el utolsó útjára. Steiner István holttestét az elmúlt éjszakán hullaszállító automobilon hozták Aradra, hogy a nemrégiben olyan tragikus körülmények között elhunyt édes anyja mellé temessék.

— Elfogtak egy ál-Kun Bélát. Párisból táviratozzák: A Havas Távirati Iroda lisszaboni jelentése szerint Kun Bélát, aki részese volt a legutóbbi forradalmi mozgalmaknak, letartóztatták és deportálás céljából egy hadihajó fedélzetére vitték. A Soir szerint azonban a letartóztatott Kun Béla nem a volt magyar népbiztos, hanem egy fiatal portugál szindikalista, aki ezt az álnévet vette fel.

— Kégyilkosság Bécsben. Bécsből táviratozzák: Bécs egyik külváros mellett a mezőségen egy megcsontított leány hullájára bukkantak. Az azonnal bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a leányt meggyilkolták és a gyilkosság elkövetése előtt megbecstelenítették. A rendőrség munkája gyorsan eredménnyel járt, mert a gyilkosság felfedezése után egy asszony jelentkezett a tizenhatodik kerületi rendőrségen és bejelentette, hogy Schultz Adél, egy vasgyári munkás leánya eltűnt ott-honról és napok óta nem jelentkezett. Az asszony bejelentése alapján sikerült megállapítani, hogy a meggyilkolt azonos Schultz Adellel és a gyilkosokat is sikerült letartóztatni Bahr és Meusinger nevű fiatalemberek személyében. A gyilkosok egyike nyomorék, aki meglelt ember létere is csak 87 centiméter magas. A gyilkosok beismerő vallomást tettek.

— Meghalt a Banca Generala volt német igazgatója. Bucurestiből jelentük: Petersen, aki a német megszállás alatt a Banca Generala igazgatója volt, Berlinben egy autószerencsétlenségéből kifolyólag életét veszítette.

— Két leány a Marosba fullt. Megrendítő kettős tragédia történt Magyarpécska községben. Palóczi Erzsébet 13 éves és Gál Erzsébet 10 éves községbeli leánykák tegnap a Marosban fürödtek. Fürdés közben a víz elsodorta a part közeléből a két leánykát, akik sikoltozni kezdtek. Azonban senki sem járt a közelben és a két szerencsétlen kisleány néhány perc múlva eltűnt a habok között. Palóczi Erzsébet holttestét a víz ma kivetette Románpécska közelében, Gál Erzsébet holtteste azonban mindedig nem került elő.

— Nyári tornakurzusok gonggal. Bővebbet Ghyssa Éghy Arad, Bohus palota.

LEGUJABB

Szenátusi interpelláció Temesvárról

(Saját tudósítónk éjszakai telefonjelentése)

(Bucuresti, június 3. Saját tudósítónk éjszakai telefonjelentése.) A szenátus délutáni ülésén Gropsian szenátor a belügyminiszter figyelmét felhívja arra a körülményre, hogy a temesvári városi tanács milyen nehéz helyzetbe jutott, mert a város költségvetését redukálták. A redukció miatt a tanács nem tudja keresztülvinni egészségügyi politikáját és

emíatt az összes egészségügyi intézmények le fognak romlani. — Procopiu az alkoholt nagymértékű pusztításait tette szóvá. Procopiunak Constantinescu Tancred kereskedelmi miniszter válaszol a távollevő egészségügyi miniszter nevében. Kijelentette, hogy a kormány a szükséges intézkedéseket meg fogja tenni és főképpen a szeszhamisítók ellen fog igen szigorúan eljárni.

Bratiannu Vintila tiltakozik az ellenzéki interpellációk ellen

Házaszabályozással vádolják a kamara alelnökét.

(Saját tudósítónk éjszakai telefonjelentése)

(Bucuresti, június 3.) A kamara délutáni ülésének első szónoka Leaca, aki a közlekedésügyi miniszterhez intézett interpellációjában a chisenevi vasutigazgatóságánál történt visszaélésekre hívta fel a miniszter figyelmét. Sica a közigazgatás anomáliáiról interpellált. Dr. Lupu egy bal-tii csendőr-brutalitása miatt intézett kérdést a belügyminiszterhez. Tarescu azonnal válaszolt Lupunak és kijelentette, hogy sajnálja a történetet, ha azok megfelelőnek a valóságnak. Köztudomású azonban, — mondotta a miniszter, — hogy Lupu nem szokta ellenőrizni előterjesztett panaszainak igazságát. Elég, ha valaki Lupuval az utcán találkozik és elpanaszol neki valamit, mert Lupu már azonnal a kamara elé viszi az ügyet. Különben a most bejelentett ügyben szigorú vizsgálatot rendel el és ha beigazolódná a csendőr bűnössége, akkor szigorú megtorlást ígér. Bratiannu Vintila pénzügyminiszter emelkedett ezután szólásra, aki kifogásolta, hogy az egyesült ellenzék az összes sajnálatos eseteket a kamara elé viszi. Ez az eljárás szerinte gyűlöletes. Ezután a napirend szerint a közigazgatási reformjavaslat részletes vitájára tértek át. Iornescu averscánus a 27. szakasznál módosító indítványt tett. Zeleu nemzeti párti és Dragăci parasztpárti az esküformula megváltoztatását kérték. Cazacliu a községi tanácsok ülésének a rendjét kívánta megváltoztatni. Moldoveanu parasztpárti pedig a községi választások elleni petíciók kérdésének szabályozását javasolja. Saveanu egészségügyi miniszter az összes módosító javaslatok ellen tiltakozását jelentette be, mire a javaslatokat mind elvetették és a 27. szakaszt változatlanul megszavazták. A 28. szakasznál Zeleu és Iornescu terjesztették elő ismét módosításokat, amelyeket ezúttal Saveanu is elfogadott. Ezután Pardos parasztpárti képviselő kezdett beszélni és miközben ép-

pen módosító indítványát akarta előterjeszteni, érkezett meg a parlamentbe a házszabályrevízióval megbízott bizottság, amely üléséhez már befejezte. Garboviceanu alelnök erre felszólította Pardost, hogy fejezze be beszédét. Pardos nem volt hajlandó beszédét befejezni és kijelentette, hogyha obstrukcióval vádolják, akkor beszédét újra fogja kezdeni. Pardos kijelentésére nagy zaj keletkezett. Pardos beszédét mégis befejezte és a 28. szakaszt egy módosítással elfogadták. Az elnök ezután bejelentette, hogy öt perc szünetet rendel el, ami ellen az ellenzék tiltakozott és kérték az előrehaladott időre való te kintetter az ülés szünet nélkül való befejezését. A szünet után az elnök bejelentette, hogy a házszabályokat módosító javaslat részletes vitájára térnek át az éjjeli ülésen, miután a javaslatot már általánosságban elfogadták. Az ellenzék erre ismét zajos tüntetésbe kezdett és hevesen tiltakozott. Mirto parasztpárti képviselő kijelentette, hogy az elnöki intézkedésben a házszabályok 169. szakaszának megsértését látja. A 169. szakasz szerint háromnegy óra múlva terjesztheti a kamara elé, a jelen esetben pedig alig néhány óra telt el, miután a bizottságot ma reggel küldték ki.

Lupu közbeszó: — Ha a liberálisok érdeke úgy kívánja, akkor ezentúl három órától fog állani egy nap!

Mirto folytatja a beszédét és megállapítja, hogy a házszabályok semmibevevése miatt kezd tarthatatlanná válni a helyzet. Garboviceanu válaszol Mirtonak és hangsúlyozza, hogy a kamarának joga van másképpen is dönteni, mint ahogyan a házszabályok előírják. A kamara ezután nagy többséggel elfogadta Garboviceanu indítványát. A kamara mai ülésén a parlamenti többség feltűnően nagy számban vett részt és a kormány több tagja is jelen volt.

— Az elveszett és megkerült 4600 dolláros csekk. Budapestről táviratozzák: Kézenfekvő baleset érte Szobielitzky Mátyás külföldi artistát, aki Jimmy Clark néven a feleségével együtt akrobatikus mutatványokat produkál a városleg-

ti nyári orfeumban. Kocsin hajtott feleségével belvárosi lakásukra és amikor a kocsiból kiszálltak, vették észre, hogy eltűnt az asszony retiküllje. Későbbesésük annál nagyobb volt, mert a retiküllrel együtt elveszett egy 4600

Istvánuti Sanatorium,
 Budapest VII. kerület, István-ut 66
 Hungária-körút sarok.
 Telefon J. 96-08. — J. 42-12.
Klinikailag vezetett idegosztály.
 Vezetője: Schuster Gyula dr. igazgató főorvos, a budapesti m. kir. tud. egyetem elme és idegkórtani klinika volt első tanársegéde. 2194
Idegrendszeri betegségek
malária kezelése.
 Sebészeti, belgyógyászati, nőgyógyászati.

dolláros csekkük és az asszony platiná karkötőörmeje is. Azonnal feljelentést tettek a rendőrségen és a lapokban hirdést adtak föl, amelyben 10 millió jutalmat ígértek a megtalálónak. Szobielitzky azonnal táviratot küldött annak a banknak, amelyre a csekk szólott és kérte a csekk érvénytelenítését arra az esetre, ha azt valaki más akarná beváltani. A rendőrségi nyomozás nem vezetett eredményre, ellenben a hirdetésre jelentkezett valaki, aki kijelentette, hogy a csekket megtalálta és 10 millió ellenében hajlandó átadni. Szobielitzky a kezébe vette a csekket és látta, hogy az egy másik, 400 dollárról szóló csekk. Így tehát tovább folyt a hajszá az eredeti csekk után. Ma azután a rendőrségen megjelent egy postai kézbesítő, aki elhozta a csekket és bejelentette, hogy az egyik levélszekrényben a bedobott levelek között találta meg a csekket. A 10 millió jutalmat így az a postás kapta, aki a postaszekrényt felnyitotta és a csekket beszolgáltatta.

— Kocsi és kerékpár karambolja. Hajnaltájban az aradi főtéren Mihajlovics Károly 50 éves géplakatos biciklivel nekijött egy szembejövő kocsinak. Az összeütközés következtében Mihajlovics olyan szerencsétlenül esett le a kerékpárról, hogy a halántékán, arcán és kezén súlyos sérüléseket szenvedett. A kórházba szállították.

MOZI

xx. Az aradi marospart nyári mozgószínház. Csütörtök, péntek és szombaton kerül bemutatásra „Csálj meg édes” c. 6 felvonásos szatirikus vígjáték J. Mabel Scottal a főszerepben, azonkívül egy elsőrangú 1 felvonásos vígjáték: A póruijárt férj. Kezdeté pont háromnegyed 10-kor. Ugyanakkor előadás előtt fogja bemutatni szenzációs erőprodukciót a világ legerősebb embere, Gilberto, a vaskirály, rendes mozibeharag mellett.

xx. „Hogyan lesz a leányból asszony” szalonvígjáték az utóbbi idők legkedvesebb meséjü filmje. Ma, csütörtökön utoljára az aradi Apolló mozgószínházban. Az előadások 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx. „Diadal” slágerfilmet mutatja be pénteken az aradi Apolló mozgószínház. A főszerepet Várkonyi Mihály alakítja, mint intrikus, akinek ez az első amerikai szereplése.

xx. „Párisi éjszakák” amerikai kalanddráma ma utoljára az aradi Urániában. Az előadások 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx. „Nyári vakáció” Patt és Pataton repriz péntektől az aradi Urániában.

— Tragikus halál Lippán. Érdekes öreg ur költözött el az élők sorából Lippán. A régi idők tipikus alakja volt Veress Lajos 76 esztendősen nyugalmazott pénzügyi főbiztos, aki előrehaladott kora dacára még most is daliaás járású, katonás tartású ember volt. Ebédőzés közben esett össze a teljesen magáramaradt öreg ur és néhány pillanat múlva már nem volt az élők sorában. A lippai pénzügyőrség Sztoika főbiztossal az élen, szép temetést rendezett a néhai bajtársnak és Pálur István református lelkész mondott mélyen megindító bucsuztató beszédet.

— Hullát vetett ki a Maros. Az aradi II. kerületi rendőrségen jelentették ma, hogy a Maros Aradon, a téglagyárral szembeni hídnál egy ismeretlen középkori férfi oszlásnak indult hulláját vetette ki. A jelentés után kiszült a helyszínre dr. Stauber Andor tiszti orvos és Mladin kommisszárius. A hullánál azonban semmi irást nem találtak, amiből a kilétét meg lehetne állapítani. A Maros titokzatos halottját beszállították a hullaházba, a rendőrség pedig tovább nyomoz, hogy a kilétét megállapíthassa.

— A betörő- király öngyilkossági kísérlete. Budapestről táviratozzák: Medveggy Vili, a betörésért ismét letartóztatott hírhedt betörőkirály, aki fiatal kora dacára egy évtizedet töltött már különböző fogházakban, ma öngyilkosságot kísérelt meg a Markó-uccai fogházban. A vizsgálóbíró kihallgatás céljából maga elé kísértette Medveggy Vilit a harmadik emeleten levő szobájába. A vizsgálóbíró tekintettel a nagy melegre, nyitott ablak mellett kezdte meg a betörőkirály kihallgatását. Alighogy belépett a vizsgálóbíró szobájába Medveggy Vili, börtönőrei mellől hirtelen az ablak felé lépett. Olyan mozdulatot tett, mint aki ki akarja magát vetni az ablakon. Az öngyilkosságot azonban sikerült megakadályozni és megkezdtek Medveggy kihallgatását, aki kijelentette, hogy csak azért követi el a betöréseket, mert rosszak a gazdasági viszonyok és fizetéses munkából megélni nem lehet.

— Óriási tűz Galacban. Bucurestiből jelentik: Tegnap este 10 órakor Galacban hatalmas tűz pusztított, amely a „Flora” drogériában történt benzinrobbanásból keletkezett. A tűz rövid idő alatt átterjedt a szomszédos házakra, amelyek közül öt teljesen leégett. A tűzoltóság emberfeletti munkát végzett, de a vízhiány miatt a veszedelemmel szemben tehetetlen volt. A lakosság körében óriási pánik keletkezett, számos nő és gyermek megsebesült.

— Lugkőoldatot ivott egy kisgyerek. Az éjszaka folyamán Milosan Péter aradi lakos három és fél éves kis fia vigyázatlanságból lugkőoldatot ivott. A gyermeket rettenetes kínok között szállították be az aradi gyermekórházba.

— Az aradi cipőüzletek zárórája. Az aradi cipőkereskedők közösen elhatározták, hogy üzleteiket esti 7, illetve szombaton este 8 órakor zárják.

**Az egyedüli, ami olcsó és jó,
 A Farmodont fogkrém
 [és szájmossa!]**

Fürdő olcsón divatáruházában Arad sapkák
dressek Strasser szerezhetők be.

KÖZGAZDASÁG

Nem ad hitelt a Creditul Industrial.

Felemelik az ipari hitelintézet alaptőkéjét. — Popescu vezérigazgató nyilatkozata.

(Bucuresti, június 3.) Nagy feltűnést keltettek azok a hírek, amelyek szerint az ipar támogatására alakult Creditul Industrial huzamosabb időre beszüntette az ipari hitelek folyósítását. Hírek szölettek arról is, hogy a hitelintézet az erdélyi vállalatokat és ezek közül is főképpen azokat, amelyek a nemzeti kisebbségek tulajdonát képezik, hátrányos elbánásban részesítik. A Rador bucuresti tudósítója felkereste G. Popescut, az intézet vezérigazgatóját, aki a leghatározottabban megcáfolta ezeket a híreket. A vezérigazgató a következőket mondja:

— A hitelnyújtás beszüntetése csak ideiglenes és azért történt, hogy a törvény rendelkezései értelmében erőforrásainkat gyarapítsuk. Az intézet alaptőkéjét 300 millió lejellel fogjuk felemelni, amelyből a törvények értelmében az állami hisz százalékot, a Banca Nationala 30 százalékot felez, a fennmaradó 50 százalékot pedig közaláírásokkal hozzuk össze. Az előkészítő munkálatok megkezdődtek és augusztusban fognak befejezést nyerni. Az így szerzett összeget az ipar rendel-

kezésre bocsátjuk. A parlament elé terjesztettük azt az alapszabályok módosítására vonatkozó javaslatot, amely szerint ipari kötelezvényeket fogunk kibocsátani és ezeket külföldi s állami intézményeknél helyezzzük el. Előkészítés alatt áll, hogy a hitelek helyi kirendeltségek, ipari szövetkezetek és speciális iparbankok adják meg. A Creditul Industrial, amelynek nagy pénzügyi mátyusa s biztos bázisa van szükség, a lépcsőzetes amortizációt fogja bevezetni. A lej revalorizálásával kapcsolatban azután a hiteltörvényeket megfelelő módon átértékeljük, vagy amortizáljuk. Ezzel tökélti mobilitását fogjuk elérni és több iparost lesz módunk segíteni. Sohasem vettük tekintetbe, hogy a hitelkérő iparvállalat tulajdonosai románok-e, vagy sem, hanem csak arra voltunk tekintettel, hogy a vállalat működése hasznos-e a közre és az országra nézve. Azt azonban elvárjuk és elvárjuk a jövőben is, hogy az iparvállalatok vezetésükben tiszta román elemeket is alkalmazzanak, hogy ezek az iparvállalatok vezetésében gyakorlatra tegyenek szert.

Zürichben 2.45, Párisban 9.50 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Juni 3.) Francia frank 11, svájci frank 40, dollár 211, angol font 1010, szokol 6.25, lira 8.20, dinár 3.45, márká 50, osztrák schilling 30, magyar korona 325. **Kifizetések:** Páris 10.68, Zürich 41.30, Newyork 213, London 1036, Prága 6.33, Milánó 8.54, Belgrád 8.57, Berlin 50.80, Bécs 30.03, Budapest 330.

ZÜRICH TŐZSDENYITÁS. (Juni 3.) Berlin 122.90, Amsterdam 207.50, Newyork 516, London 2508, Páris 25.70, Milánó 20.55, Prága 15.32.50, Budapest 0.0072.75, Belgrád 8.60, Bucuresti 2.45, Varsó 0.00099 Bécs 0.0072.80

ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT. (Juni 3.) Berlin 122.90, Amsterdam 207.30, Newyork 516, London 2507.50, Páris 25.60, Milánó 20.55, Prága 15.32.50, Budapest 0.0072.75, Belgrád 8.60, Bucuresti 2.45, Varsó 0.00099, Bécs 0.0072.80.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Juni 3.) Kifizetések: Páris 10.55, London 1033, Newyork

212, Milánó 8.42, Zürich 41, Bécs 29.80, Prága 6.30. **Valuták:** Napoleon 780, aranymárka 50, leva 1.45, török lira 1.10, angol font 1015, francia frank 11, svájci frank 40, lira 8.40, drachma 3.70, dinár 3.35, dollár 210, lengyel korona 41, osztrák korona 30, magyar korona 300, szokol 6.25.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Földes szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF

NYILTÉR.

E-novat alatt kötötték a nem vállalatok felállítását.

ERTESITES.

Tisztelettel tudatom, hogy márkakalái szappan gyárunk

pipere szappan, cosmeticai, arc-és kéz-ápolási készítményeinek

(Margit készítmények) kicsinybeni és nagyban eladását Arad, Str. Brancovici (Lázár Vilmos) ucai Földes házban lévő helyiségemben megkezdtem. Tisztelettel
 3224 **Hehs Vilmos.**

Figyelem!

Az Andrényi épületben volt **DROGERIÁNK** újból megnyitott Aradon a Str. Bratianu (Weitzer János) uca 7. alatt és kaphatók az összes pipere-háztartási, valamint ipari cikkek. Szerencsese szelvények tovább is érvényesek. E hó 15-ig minden vásárló ingyen kap egy üveg U-nom parfümöt. 9002

Lázár és Társa, Kigyo' nagydrogeriája

Értesítjük

a nagyérdemű aradi közönséget, hogy a esőhálózat mosását már nagyjában befejeztük és sikerült a esőhálózatból a már évek óta lerakodott mangánt és vasoxidot eltávolítani. De mivel tudomásunkra jutott, hogy egyes házakban a víz még mindig vas-zú és nem elég tiszta, felkérjük a közönséget, hogy ahol ezen mizéria még fennáll, nekünk sürgösen jelentse be, hogy a bajokon segíthessünk. Előre megjegyezni kívánjuk azonban azt is, hogy legtöbb helyen a vasiz a házivezetékek rozsdás állapotára vezethető vissza.

Directiunea Uzinelor Comunale.

Asztalos műhely

berendezéssel, nagytelkes háromszobás belvárosi magánházzal kivándorlás miatt olcsón eladó. Cim: „Fortuna“ (Wallinger) irodában Arad, Strada Consistorului 31. 1020

Belvárosi

űrmagánházak elköltöztető 3-5 szobás modern lakásokkal a l e s ó n vehetők „Fortuna“ (Wallinger) irodája útján Arad Str. Consistorului 31

ipartelepek és cséplőgép tulajdonosok figyelmébe!

Mentőszekrények teljesen felszerelve, vagy egyes hiányzó alkatrészek legolcsóbban szerezhetők be a Lázár és Társa Kigyo' nagydrogeriában Arad, Str. Bratianu (Weitzer János-u.) 7.

Fehérmű varrónók 15172 Működő munkát kaphatnak otthonra. Csakis női fehérmű varrásban jártas jó varrónók jelentkezzenek. Cim: Györfly „Mures“ irodájában Arad, Str. Unicei.

Belvárosi

kisebbszerű modern magánház, átvethető 2 szoba, elő, fűrdőszobás, konyhas lakással, parkírozott udvarral 310.000 lejért eladó. Megbízott: 16093 Ursaul-trodás, Arad, Bpostával szemben.

Friss hal

érkezett 2287 Luttwák József céghez, Arad.

ÉRTESÍTÉS

Van szerencsém t. vevőmet és t. megrendelőmet értesíteni, hogy évek óta Aradon Bul. Reg. Ferdinand (volt József főherceg-ut) No. 7. szám alatt fenttartott

mintaraktár és irodámat a Str. Guza Voda No. 50. (v. Tűzköly Imre, vagyis Halász-ucca 50.) szám alá az 1869 óta fennálló műhelytelepemre helyeztem vissza,

hol a legjobb tűzálló agyagból saját készítésű cserép-kályhák és kandallókból gazdag készáru raktárral állók a n. é. vevő közönség rendelkezésére.

Cserép-kályhák, kandallók a leggyorsabbtól a legmodernebb kivitelig, takarékos tüzhelyek minden kivitelben megrendelés szerint, elsősorndü „ZSOLNAY“-féle fayence falburkoló lapok, konyhák és fűrdőszobák burkolására, valamint díszes kerti virág vázák és virág eszrepek, kert virág ágydíszek, tűzálló (samette) téglák kazánfalazáshoz állandóan raktáron vannak.

Elvállalom továbbá régi kályhák javítását, valamint újbóli felszerelését, takarékos tüzhelyek átalakítását és javítását, úgyszintén minden a kályhás iparhoz tartozó átalakítási és javítási munkát szakszertűen és legjutányosabb áron eszközölök.

További szives megbízásukat kérve maradok kiváló tisztelettel:

BALOGH DÁVID

agyagáru és cserépkályha gyára fabrică de sobă de terucată și mărfuri de lut. Arad, Str. Guza Vodă No. 50.

Vaskereskedő

több évi gyakorlattal, jelenleg egyik a legnagyobbik acél-lerakatnak raktárkezelője, beszél németül, románul, és magyarul, megfelelő állástkeres.

Szives megkeresések „FACHMANN“ jellegre Rudolf Mosse hirdetésvállalatához Arad, kérek. 3296

Rendőrségi lakóbejelentéshez blanketták

kaphatók 3226 **Weisz Dávid cégnél** Aradon, a rendőrség mellett.

Román fordítót

ki a román és magyar nyelveket tökéletesen bírja,

keres aradi vállalat. Kétnyelvű ajánlatok „Jóvó“ jellegre az Aradi Közalony kiadóhivatalába kéretnek. 7542

Eladó két cséplő garnitúra.

Egy 8 HP. Express eredeti magánjéré Hoffher Schraenz 54 coil cséplővel, egy 6 HP. Curier Eredeti Hoffher Schraenz 48 coil cséplővel. Komplet.

Josef Schweininger Jimbolia. 3110

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket a. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhatalal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredet alakjában nem közölhető, azt, minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Házasság.

HÁZASSÁG céljából megismerkedne 38 éves keresztény elvált asszony lakással és hozományal. anyagilag jól szituált kereskedő, jobb iparos, esetleg tisztviselővel. „Uj élet” jellegre teljes című leveleket az Aradi Közlöny kiadóhatalalába kérek. 3231

Alkalmasság.

KIFUTÓ és tanonc felvételével felvétetik. Szegfű írógépállalat, Arad, a főpostával szemben. 3200

ÖNALLÓAN dolgozó varróleányokat magas fizetéssel felvesz Damian Szalon, Arad, városházzal szemben. 3208

NŐILEN molnár motorkezelő, állást keres azonnali belépésre. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhatalalába kérek. 3221

FELVÉTELEK fűszerüzletbe irodistánó, kiszolgálónő és kifutó fiú. Cím az Aradi Közlöny kiadóhatalalában. 3226

JÓERKŐLCSŰ fiú tanulókat felvétetik Szilágyi Dezső fűszerüzletében, Arad, Str. Bucur. 3238

ÜGYES szobaleány azonnali felvétetik. Arad, Piata Catedralei (Tököl-tér) 5. I. em., ajtó 7., balra. 10236

CSOMAGOLÓLEÁNYOK és kifutókat felvétetik. „Gracia” laboratorium, Arad, Piata Pestelui (Hal-tér) 18. 10234

KERESEK azonnali belépésre egy gőzmalmi molnárt. Ajánlatokat Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad, kérem leadni. 10234

VARRÓLEÁNYOK és tanulóleányok azonnali felvétetek. Fischer Gitti-salon, Arad, Str. Grigorescu 3. (Munkácsy-u.) 10236

MINDENES főzőnő és egy fiatal leány gyermek mellé azonnali felvétetik. Arad, Str. Ioan Rosu Sirianu 15. (Aulich Lajos-ucca). 3239

NEMET kisasszonyt keresek Temesvárra egy kisleány mellé. Cím: Györfly „Mures” irodájában, Arad. 15172

NAGYOBB KIFUTÓFIUT keres az aradi árumintavásár. Jelentkezés d. a. 10—12-ig Arad, Bul. Regina Maria 10. (Andrássy-tér). 3248

ROMAN-MAGYAR gépirónót keresek azonnali belépésre, ki ügyvéd irodában már dolgozott, előnyben. Dr. Weil, Arad, Str. Eminescu 4. 3242

HÁZVEZETŐNÖT, egyszerű asszonyt keresek vidékre idős özvegy orvos. Jelentkezni délelőtt Arad, Str. Blandusei (Közép-ucca) 10. 10236

MINDENES szakácsnőt keresek azonnali belépésre, ki három hónapra szülőbe is kijőne. Cím Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad. 10236

MUNKASLEÁNYOK felvétetek. „Perfect” vésnök műintézet, domborműnyomda, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 15. 10238

Vétel és eladás.

EZÜSTÖT, antik butort magas áron veszek. két új angol hotel 6000 leiert eladó. Biedermaier garnitúra restaurálva 18.000 lef. Salon Artistique Arad. 2601

HASZNÁLT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda Arad. 10197

PATAKY LÁSZLÓ, SZIMPESY KUSZKATOL festmények, briliáns gyűrűk, briliáns kőves collé, 12 személyes ezüst evőeszköz, ezüst kanalak, 9 személyes márkás étkésző servise, mosdó servise, vitrin és vitrinárgyak, komplett ebédlő, háló, urizoba és szalon berendezések, fotelok, különböző butordarabok, futószőnyegek, függönyök, felöltők, szakettek, matracok, intarziás ágy, ajándék tárgyak, vásák stb. igen jutányosan eladók Arad, Str. Consistorului 12. szám. (Batthyányi-u.) I. e. jobbra. 1000

KERESEK bárbe vagy megvételre egy jókarban levő használt cséplőszekrényt. Ajánlatokat kérem Rudolf Mosse (Sándor hírlapirodában) Arad, leadni. 10235

HENGERCSOMAGOLÓ papír vastag, vékony kapható Knieszer könyvkereskedőnél, Arad, Str. Vladimirescu (Dobó-ucca) 6581

MINDENEMŰ ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butordarabokat, dísz tárgyakat, mindenféle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

JÓKARBAN levő szállóprás eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhatalalában. 2727

VANILLOGEN pótolja a drága vanillát. Földes gyógyszerár Arad. 2728

Dr. MLADJOWSKY egyetemi tanár Sclerol syrupja a véredény elmeszesedés legújabb gyógyszere Földes gyógyszerár Arad. 2433

HUSZONÖT mm. horderejű stráfkocsi eladó. Arad, Bulev. Regele Ferdinand No. 27. 3196

Ingyen.

HÁZTELKEK részletfizetésre Ujmiklakán eladók. Érdeklődni Munteannal katonatemetővel szemben. 2710

ARAD, Str. Damnei Balasa No. 37. 3 szobás új magánház nagy kerttel eladó. 3222

ARAD, Str. Filipescu (Florián-u.) 24. sz. ház, átadható 3 szobás fürdőszobás lakással eladó. 3230

KIS HÁZTELKEK Arad, Str. Dr. Rațiu-ban (vált Sarlot Domonkos-ucca) szabad kézből, minden elfogadható árrért eladó. Közelebbi felvilágosítást Arad, Strada Costache-Negrei No. 11. (vált Nagy Sándor-ucca) I. em., ajtó 4., délután 1—3-ig. 3232

Üzletek.

PIACTÉREN egy berendezett fűszerüzlet, vezetés hiányában eladó, vagy bérbeadó. Érdeklődni: Mészáros péknél, Arad, Calea Saguna 37. 5223

FÜSZERÜZLET külvárosban italmérés-sel, 1 szoba konyha, átadható lakással, sürgősen, minden elfogadható áron eladó. Közelebbi felvilágosítást Arad, Str. Costache-Negrei No. 11. (vált Nagy Sándor-ucca) I. emelet, ajtó 4. 3231

NAGY raktár Arad, Bul. Regele Ferdinand (Boros Béni-téren) kiadó. Cím Lőbl hírlapirodában. 3:34

Ellátás.

HÁZASPÁRT teljes ellátásra elvállalok. Cím az Aradi Közlöny kiadóhatalalában. 3227

ELSŐRENĐŰ polgári koszt kapható. Arad, Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 19., az udvarban balra, ajtó 8. 3240

Különbőle.

CSUNYA, fényes, zsiros arcú nők és férfiak azonnal szépek lesznek, ha arcukat párszor naponta Helacinnal törlik le. Hehs Vilmos, Arad, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-u.) 2744

PÉNZKÖLCSÖNÖKET kerestünk ügyfeleink részére. „Italia” ügyvétség Arad, Str. Alexandri (Salaoz-u.) 1. 3237

KÉRELEM A NEMESSZIVŰ EMBEREKHEZ. Fekete Lajos 20 évig volt városi tisztviselő, nyugdíjas, egy évtől teljesen rokkant munkaképtelen, adományért fordul a jószívű emberekhez. Bárminemű csekély adományt hálásan fogad. Cím Arad, Strada Oituz (Illés-u.) 137. 200

SZOMBATON, május 30-án déli 12 órakor Aradon a Piata Catedralei (Tököl-tér), Str. Brancovici (Lázár Vilmos-u.), Str. Untrei (Fabián-u.), Str. Consistorului (Batthyány-u.) és Str. Mărășesti (Kossuth-u.) utvonalon elveszett, illetőleg kocsiról leesett egy K. B. monogrammal ellátott drapp felöltő. Beostületes megtaláló megfelelő jutalom ellenében kéri a séjja le Piata Catedralei (Tököl-tér) 5., I. em., 8. 10234

Salon de Paris hölgyfodrász- és manikűrterem Arad, Str. Brătianu (Waitzer-u.) 9. Toalette- és piperecikkek nagy választékban

„ELEGANTE” bőrdísz- és bőrdíszmű-üzlet, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 15. Elvállal bőrdísz és ridikül javításokat. Bőrdísz és bőrdíszműárak olcsó beszerzési forrása

Fűszer- és omegeáruban. liqueurkülönlegességekben állandóan dus választék, szolid árak, előzékeny kiszolgálás. Dingfelder G. Arad, Str. Mărășesti és Consistorului (Kossuth- és Batthyány-ucca) sark. 2554

Befőttes üvegeket, Menzernél ARADON, a főpostával szemben. porcellán és üvegarukat legolcsóbban vásárol

Junius 20-án megnyílik
STATIUNEA BALNEARA LIPOVA (LIPPAFÜRED)
az ujonnan berendezett
hideggyógy-intézet (hidrotherapia.)

Természetes ásványforrása dús szén-sav tartalommal biztos eredménnyel gyógyít: 1. Szívbeteg és véredény elmeszesedése (arteriosclerosis) 2. Női nemi szervek megbetegedéseinek: a lobos bántalmaknál, izmágyonknál, a méh és a petefészek lobosodása, a rendetlen és a túlbő vérzéseknél és a magtalanagot. 3. Reumatikus bántalmak. 4. Neurastenia és idegbetegségeket. 5. Emésztési és vérképzési zavaroknál. 6. Vese és hólyagbántalmaknál. A gyógyfürdő telepen mintegy 150 a legmodernebbül és minden kényelemmel ellátott szobák állnak a közönség részére. — Állandó zenekar. Teniszpálya és különböző szórakozások. — Vasár- és ünnepnapokon a fürdő futballpályán különböző futball mérkőzések.

A fürdő szerencsés földrajzi fokvésénél fogva az ország legjobb és legjobb klimatikus gyógyhelye.
Kérandulók részére vasár- és ünnepnapokon külön villamos fürdő vonat indul Radnáról este 21 óra 20 perckor. (8.20) Prospectussal készséggel szolgál az **IGAZGATÓSÁG.** 2243

Vigyázzon, mert csúnyán megbánja,

mindenki, hogy nem kockáztat semmit, mert hiszen minden 18-ik sorsjegy nyer. Viszont egy vagyona tehet szert, máról-hónapra, ha megveszi a szatmári házsorsolás egy sorsjegyét. **Vigyázzon mindenki!** Itt nincsenek fantasztikus számok. Összesen 1800 sorsjegy volt csak, amelyekből atig 1—2 van még meg. Sorsolás megtartása csupán pár nap kérdése: Sorsjegyek: Aradon az Octogon tőzsdében, a Kerpel könyvkereskedésben és az Atlantika csemegeüzletben, Temesváron a Bánát hírlapirodában kaphatók. 3155

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadóhatalal: Aradi nyomdavállalat

HASZONBÉRBE kiadó: 1, 2 és 3 szobás magánházak lelépés nélkül. Fűszerüzletek lakásokkal átvehető, több II. osztályu vadéglők bérbe és örökáron. Megbízott Flora iroda, Arad, Bulev. Regina Maria No. 10. 3235

Belváros szívében

minden kényelemmel berendezett uri magánház, átadó 4 parkettás szoba, zárt folyosó, fürdőszobás modern lakással, gyönyörűen parkírozott udvarral **eladó.**
Megbízott: 16093

Utanyl-iroda Arad, főpostával szemben.

Fűszer és élelmiszer üzlet

érfiai forgalommal a piac-téren, teljes berendezéssel 24.000 lef-ért eladó. Megbízott: 16093

Utanyl-iroda, Arad, főpostával szemben.

A biharmegyei osorhel
Eternit gyár

Meteor 3148

Asbest táblái

a legtartósabbak. A totót nem szükséges gondozni és javítani. Jobb és olcsóbb, mint a bádognól készült. :: Kapható a

FERARIA S.A. CLUJ

(Kolozsvar) Calea Victoriei 29.

Telefon 4-10., 347.